

UTBILDNINGSPLAN FÖR ST-UTBILDNING I BARN- OCH UNGDOMSALLERGOLOGI

Barn- och ungdomsallergologi är en grenspecialitet till basspecialiteten barn- och ungdomsmedicin.

Kompetensbeskrivning enligt SOSFS 2015:8:

Specialiteten barn- och ungdomsallergologi karaktäriseras av

- fördjupade kunskaper och färdigheter vid handläggning av astma och andra lungsjukdomar,
- kunskap om allergisk sjukdom samt överkänslighetsreaktioner av icke-allergisk natur,
- kunskap om allmän förebyggande verksamhet, miljöfaktorers betydelse för primär och sekundär prevention.

Samarbete med dermatologi, klinisk fysiologi, klinisk immunologi, lungsjukdomar, allergologi, gastroenterologi samt öron-, näs- och halssjukdomar är viktigt för kompetensområdet.

Kompetenskrav:

- Medicinsk kompetens
- Ledarskap
- Kommunikation
- Vetenskap och kvalitetsarbete

För barn- och ungdomsallergologi gäller allmänna delmålen a1–a6, b1–b5 samt specifika delmålen c1–c13. (Vg se ST -målbeskrivning)

Alla delmål som har uppfyllts under ST pediatrik kan tillgodoräknas för ST barn- och ungdomsallergologi. Delmål c1–c4 är gemensamma för barn- och ungdomsmedicinska grenspecialiteterna. Specialistkompetens i barn- och ungdomsallergologi kräver att läkaren uppfyller kompetenskraven för specialiteten barn- och ungdomsmedicin.

Den specialistkompetenta läkaren ska ha förmåga att självständigt utreda, diagnostisera, behandla och följa upp:

- astma,
- allergisk rinokonjunktivit,
- akuta allergiska reaktioner och anafylaxi,
- akut och kronisk urtikaria,
- eksem och födoämnesallergi, och
- överkänslighet mot läkemedel och vacciner.

Vidare ska den specialistkompetenta läkaren kunna initialt handlägga andra lungsjukdomar, ökad infektionskänslighet och immundefekter.

Tjänstgöring

- Total tjänstgöringstid för grenspecialiteten Barn- och ungdomsallergologi är minst 2,5 år inom området.
- Tjänstgöringstid före legitimation kan ej tillgodoräknas.
- Tjänstgöringen bör ske i form av långa sammanhängande perioder, framför allt gäller detta första delen av tjänstgöringen.
- Tjänstgöringen kan integreras med specialistutbildningen i barn- och ungdomsmedicin.
- Specialistkompetens i pediatrik måste vara klar innan man får ta ut specialistkompetens i barn- och ungdomsallergologi.
- Tjänstgöring under handledning av disputerad barnallergolog på universitetsklinik eller motsvarande bör ske under 2 månader.
- Tjänstgöringen kan vara uppdelad i 2 delar och behöver ej ske på samma ställe.
- Tjänstgöringens innehåll skall vara definierat innan den påbörjas, och bör innefatta planering för det vetenskapliga arbetet.
- Randningstjänstgöring kan t.ex. ske på ÖNH-klinik, hudklinik, inom klinisk immunologi eller klinisk fysiologi.
- Kurser/annan utbildning för ledarskap och kommunikation m.m. kan ske gemensamt med specialistutbildningen i barn- och ungdomsmedicin.
- Arbete i allergiteam. Under utbildningen bör träning ske av förmåga att arbeta i och att leda allergiteam med andra yrkeskategorier (sjuksköterska, dietist, kurator, psykolog, allergikonsulent).
- Arbete i nätverk. Under utbildningen bör träning ske av förmåga att arbeta i samverkan med primärvård och andra specialiteter, samt samhället.
Exempel:
- Gemensam mottagning med t.ex. hudläkare och barn gastroenterolog.
- Gemensam mottagning för överföring av tonåringar till vuxenvård.
- Samverkan med barn- och skolhälsovård. Samverkan med förskolor.
- Undervisningsförmåga i olika former bör tränas under utbildningen.

Kurser

- Avancerad allergologi hos barn och vuxna (obligatorisk)
- Födoämnesöverkänslighet hos barn och vuxna (obligatorisk)
- Astma och övre luftvägar hos barn och vuxna (obligatorisk)
- Allergen immunterapi (obligatorisk)
- Barn- och ungdomsallergologi (rekommenderas)
- Pediatrisk lungmedicin (rekommenderas)
- Pediatrisk dermatologi (rekommenderas)

Deltagande i nationellt möte

- Efterutbildningsdag med Årsmöte för Barnläkarföreningens sektion för Barn- och ungdomsallergologi (obligatorisk).
- Utbildningsdag anordnad av SFFA Svensk Förening För Allergologi.

Deltagande i internationellt möte med postgraduate-kurser (rekommenderas minst en gång under utbildningen) till exempel:

- EAACI European Academy of Allergy and Clinical Immunology
- ERS European Respiratory Society
- AAAAI American Academy of Allergy, Asthma and Immunology
- Efterutbildnings-kurser i EAACI's, ERS eller AAAAI's regi (Kurser 2–4 dagar):
  - EAACI Allergy schools. www.eaaci.net
  - ERS School Courses. www.ersnet.org
  - AAAAI Educational program www.aaaai.org

Vetenskapligt arbete

Ett vetenskapligt arbete skall genomföras under vetenskaplig/teoretisk handledning av disputerad barnläkare och gärna kombinerat med klinisk/praktisk handledning av erfaren barnallergolog. Detta skall resultera i en poster på Riksstämman, sektionens årsmöte och/eller annat vetenskapligt möte, och/eller en artikel i Läkartidningen eller annan vetenskaplig tidskrift.

Kvalitetsarbete

Ett kvalitetsarbete skall genomföras, dokumenterat t.ex. i ett PM, som ska kunna leda till förbättrat arbete i verksamheten.

Studierektor

Det är ett formellt krav från Socialstyrelsen att en studierektor skall vara knuten till utbildningen. Studierektor ansvarar för utbildningsfrågor i samarbete med handledare.

Handledare, ST-kontrakt och feedback

- ST-läkaren skall ha en utsedd handledare under utbildningen.
- ST-kontrakt skall skrivas.
- ST-läkaren och handledaren skall träffas regelbundet under utbildningen och gå igenom tjänstgöring och utbildningsplan. Feedback skall ges regelbundet.

Rekommendationer från grenspecialiteten barn och ungdomsallergologi har utformats av följande representanter från sektionen: Anne Kihlström, Karin Fälth-Magnusson, Helene Axfors-Olsson och Göran Wennergren.

(2009 05 28)

Reviderats av Daiva Helander

2021 01 12